

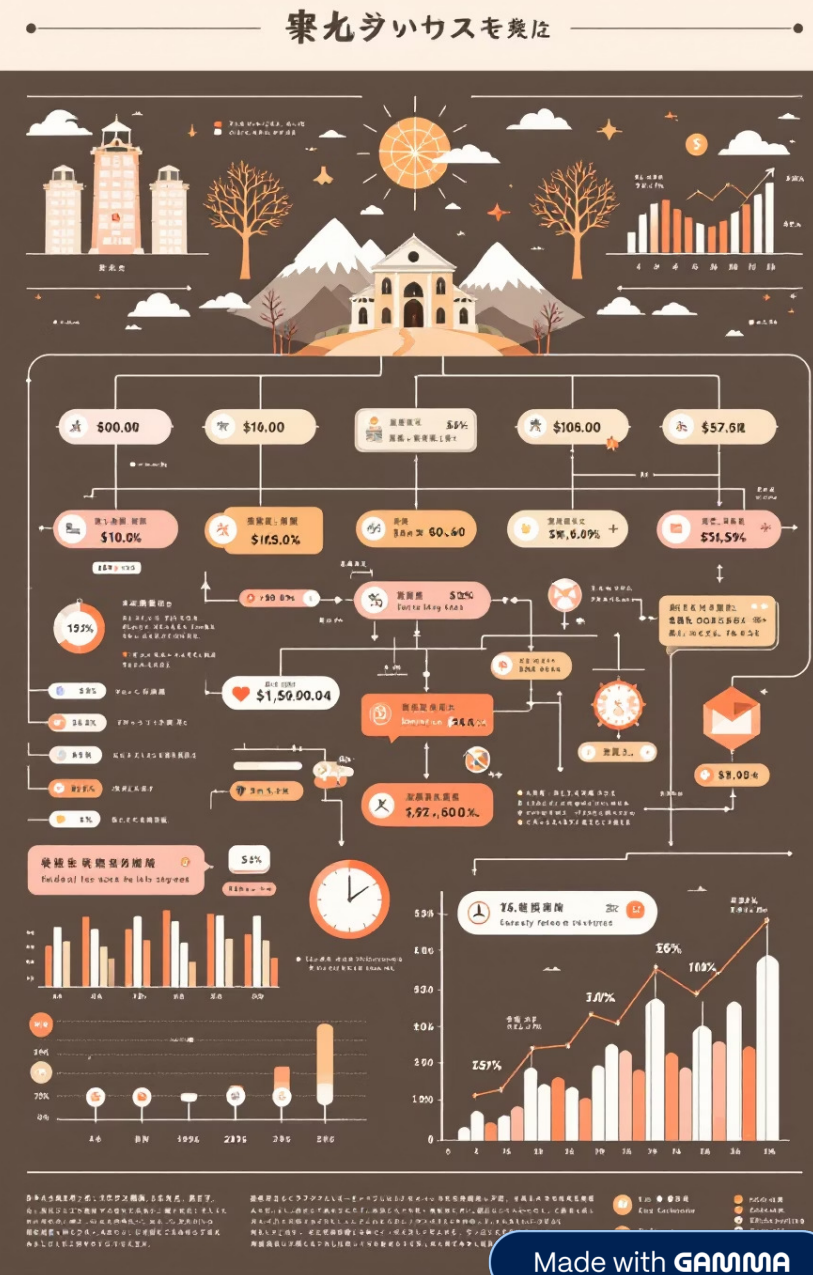
ผังบัญชีและนโยบายการบัญชี: หัวใจของการจัดทำงบการเงิน

ยินดีต้อนรับนักบัญชี เจ้าของธุรกิจ และนักศึกษาบัญชีทุกท่าน สู่การนำเสนอที่เจาะลึกถึงสององค์ประกอบสำคัญในโลกของการบัญชี: ผังบัญชีและนโยบายการบัญชี การทำความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้จะช่วยให้เราสามารถจัดทำและตีความข้อมูลทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

ผังบัญชี: แผนที้นำทางทางการเงิน

ผังบัญชี (Chart of Accounts) เปรียบเสมือนแผนที่ที่ช่วยให้เราจัดหมวดหมู่และจัดระเบียบข้อมูลทางการเงินอย่างเป็นระบบ เป็นรายการที่แสดงหมวดหมู่และเลขรหัสของบัญชีต่าง ๆ ที่กิจการใช้ในการบันทึกบัญชี เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างมีระเบียบ และง่ายต่อการเรียกใช้

5 หมวดหมู่หลักของผังบัญชี

1

สินทรัพย์ (Assets)

ทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจในปัจจุบันที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกิจการซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต โดยทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจ หมายถึง สิทธิที่มีศักยภาพในการสร้างผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

2

หนี้สิน (Liabilities)

ภาระผูกพันปัจจุบันของกิจการในการโอนทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต

3

ส่วนของผู้เป็นเจ้าของ (Owner's Equity)

ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งหมดของกิจการแล้ว ในการนำเสนอส่วนของผู้เจ้าของจะขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ

4

รายได้ (Revenues)

กระแสรับของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจก่อนหักค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชี อันเกิดจากกิจกรรมตามปกติของกิจการ ซึ่งส่งผลให้ส่วนของผู้เจ้าของเพิ่มขึ้น

5

ค่าใช้จ่าย (Expenses)

การลดลงของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สินของกิจการ ซึ่งส่งผลให้ส่วนของผู้เจ้าของลดลง ทั้งนี้ไม่รวมถึงเงินทุนที่จ่ายให้แก่ผู้มีส่วนร่วมในส่วนของผู้เจ้าของ

นโยบายการบัญชี: หลักการเพื่อความน่าเชื่อถือ

นโยบายการบัญชี (Accounting Policies) คือ หลักการและวิธีการที่กิจการเลือกใช้ในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน มีจุดประสงค์เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินมีความน่าเชื่อถือ เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน และมีความสม่ำเสมอในการบันทึกบัญชี

ความสำคัญของการนโยบายการบัญชี

สร้างความสม่ำเสมอ

ช่วยให้การบันทึกบัญชีของกิจการมีความสอดคล้องต่อเนื่องกันในแต่ละงวดบัญชี

สร้างความน่าเชื่อถือ

ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินของกิจการได้ในแต่ละช่วงเวลา

สะท้อนความจริง

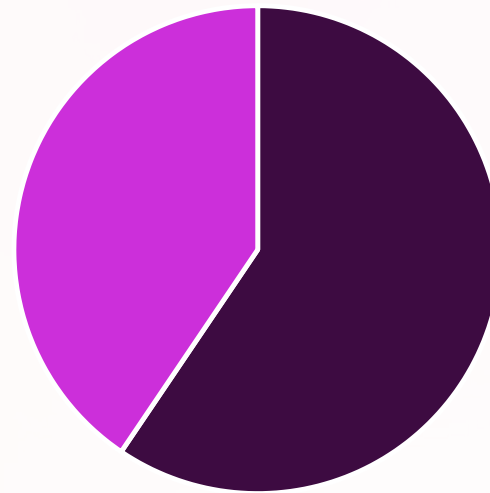
ช่วยให้งบการเงินสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริงของกิจการ

ตัวอย่างนโยบายการตีราคาสินค้าคงเหลือ

การตีราคาสินค้าคงเหลือเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากมีผลต่อต้นทุนขายและมูลค่าสินค้าคงเหลือในงบการเงิน

วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน (FIFO)

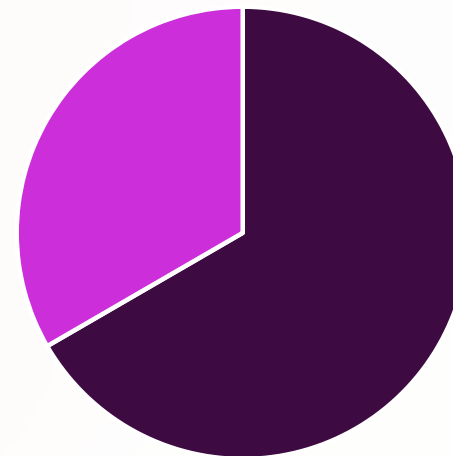
สมมติว่ากิจการซื้อสินค้ามา 3 หน่วย ราคาหน่วยละ 10 บาท, 12 บาท และ 15 บาท ตามลำดับ หากขายสินค้าไป 2 หน่วย นโยบาย FIFO จะถือว่าขายสินค้าที่ซื้อมาก่อน คือหน่วยละ 10 บาท และ 12 บาท ทำให้ต้นทุนขายรวมเท่ากับ 22 บาท และสินค้าคงเหลือมีมูลค่า 15 บาท

■ FIFO Cost of Goods Sold ■ FIFO Remaining Inventory

วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted-average)

จากตัวอย่างเดิม จะคำนวณต้นทุนถัวเฉลี่ยของสินค้าทั้งหมด
 $((10+12+15) \div 3 = 12.33 \text{ บาท})$ หากขายไป 2 หน่วย ต้นทุนขายรวมจะเท่ากับ
 $12.33 \times 2 = 24.66 \text{ บาท}$

■ Weighted-average Cost of Go... ■ Weighted-average Remaining ...

การคำนวณค่าเสื่อมราคา

เมื่อกิจการซื้อสินทรัพย์ถาวร เช่น อาคารหรือเครื่องจักร จะต้องมีการปันส่วนต้นทุนของสินทรัพย์นั้นเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุการใช้งาน

วิธีเส้นตรง (Straight-line)

เป็นวิธีที่นิยมที่สุด โดยปันส่วนต้นทุนเท่ากันทุกปีตลอดอายุการใช้งาน เช่น เครื่องจักรราคา 1,000,000 บาท อายุใช้งาน 5 ปี จะคิดค่าเสื่อมราคาปีละ 200,000 บาท

วิธียอดลดลง (Declining-balance)

เป็นวิธีที่คิดค่าเสื่อมราคาสูงในปีแรก ๆ และค่อย ๆ ลดลงในปีต่อมา ทำให้ค่าใช้จ่ายในแต่ละปีไม่เท่ากัน

นโยบายการรับรู้รายได้

นโยบายนี้จะกำหนดว่าเมื่อใดจึงจะถือว่ารายได้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ ซึ่งส่งผลต่อยอดขายที่แสดงในงบกำไรขาดทุน

การรับรู้รายได้เมื่อส่งมอบสินค้า

กิจการส่วนใหญ่จะเลือกใช้วิธีนี้ โดยจะบันทึกรายได้เมื่อได้ส่งมอบสินค้าหรือให้บริการแก่ลูกค้าแล้ว แม้จะยังไม่ได้รับเงินก็ตาม

การรับรู้รายได้เมื่อได้รับเงินสด

ในบางกรณี เช่น ธุรกิจที่ขายสินค้าให้แก่ลูกค้าที่ไม่น่าเชื่อถือ อาจเลือกบันทึกรายได้เฉพาะเมื่อได้รับเงินสดจริง ๆ เท่านั้น

ความสำคัญของการเลือกนโยบายที่เหมาะสม

การเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ผู้บริหารและนักบัญชีควรพิจารณาถึงลักษณะธุรกิจ, มาตรฐานการบัญชี, และผลกระทบต่องบการเงินอย่างรอบคอบ เพื่อให้งบการเงินสะท้อนภาพที่แท้จริงและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ

สรุปและคำถาม

- ฝังบัญชีเป็นเครื่องมือจัดระเบียบข้อมูลทางการเงิน
- นโยบายการบัญชีสร้างความสม่ำเสมอและความน่าเชื่อถือ
- การเลือกนโยบายที่ถูกต้องส่งผลต่อการนำเสนอข้อมูลทางการเงิน